

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3233/2015. (XI. 23.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.34.016/2014/30. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: bíróság) 24.K.34.016/2014/30. számú – részére 2015. július 28-án kézbesített – ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát 2015. szeptember 28-án adta postára. A beadvány 2015. október 19-én érkezett az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó kérte a támadott jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztését is az Abtv. 61. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján.
- [3] 1.1. A megelőző peres eljárásban megállapított tényállás szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) fedett adóhatósági ellenőrei a perbeli vendéglátó egységben helyszíni ellenőrzést folytattak. Ennek alapján a NAV megállapította, hogy a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 26. § (1) bekezdése értelmében az ott üzemeltetett internetes terminál pénznyerő automatának minősül. Miután az indítványozó szerencsejáték szervezésére, és ennek keretében pénznyerő automata üzemeltetésére az Szjtv. 2. § (2) bekezdésében előírt engedéllyel nem rendelkezett, ezért terhére a NAV 600 000 forint bírságot szabott ki.
- [4] A NAV határozata ellen az indítványozó keresetet nyújtott be, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az eljárás új eljárásra kötelezését, valamint az alperes perköltségben marasztalását. Álláspontja szerint a NAV

- azért járt el jogszabálysértő módon, mert a tényállást megfelelően nem tisztázta. Az indítványozó szakvéleményeket nyújtott be és a NAV előzetes állásfoglalására hivatkozott, amelyek szerint a vendéglátó egységben működtetett internetes terminál nem minősül pénznyerő automatának, ezért nem tartozik a Szjtv. 1. § (1) bekezdésének, valamint 26. § (1) bekezdésének hatálya alá.
- [5] A bíróság az indítványozó által támadott ítéletével a keresetet elutasította. Indokolásában rögzítette, hogy a perben eldöntendő kérdés jogkérdés volt, amelynek alapjául szolgáló tények megállapíthatók. A bíróság a benyújtott szakvéleményeket értékelte, de további szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványnak nem adott helyet, különös tekintettel arra, hogy a rendszer nem rendelkezik változáskövetésre alkalmas tanúsítvánnyal, így az újabb szakértői véleménytől a NAV döntésére kiható bizonyíték nem várható. A bíróság az indítványozónak a Kúria által hozott hatályon kívül helyező ítéletekre történő hivatkozását azért nem fogadta el, mert azon ítéletek eltérő tényállás alapján születtek, továbbá az indítványozó a keresetében nem hivatkozott azon jogszabály megsértésére, amelyre a Kúria a NAV határozatának a hatályon kívül helyezését alapította.
- [6] 1.2. Az ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panaszban az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] a sérelmét állította.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való joga azért sérült a peres eljárásban, mert a per során felmerült bizonyítandó tények olyan informatikai szakkérdések, amelyek megítélésére a bíróság nem rendelkezett szakmai kompetenciával, így az általa javasolt szakértőt kellett volna kirendelnie és ennek következtében megsértette a fegyveregyenlőség elvét. Az indítványában részletesen bemutatta az Alkotmánybíróságnak, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) a tisztességes eljáráshoz való joggal és azon belül a fegyveregyenlőség elvével összefüggő gyakorlatát.
- [8] Az indítványozó a Kúria által az ügygel kapcsolatosan hozott 8 felülvizsgálati döntésre hivatkozva úgy véli, hogy az Alkotmánybíróság 3135/2015. (VII. 9.) AB végzésében téves választ adott indítványára, amikor a negyedfokú jogorvoslat tilalma miatt visszautasította, hiszen olyan alapvető hiányosságok voltak a bizonyítási eljárásban, amely már alaptörvény-ellenességre vezet.
- [9] Az indítványozó a jogorvoslathoz való jogának sérelmét arra alapítottan állította, hogy a közigazgatási peres eljárásban nem áll rendelkezésre kétfokú bírósági jogorvoslat. Utalt arra is, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/A. § (2) bekezdés a) pontja kizárja, hogy

az adott ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárást kezdeményezzen, a per tárgy értéke ugyanis nem haladja meg a felülvizsgálati értékhatárt.

- [10] Az indítványozó az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésével összefüggésben hivatkozott továbbá arra, hogy a támadott ítélet indokolásában nem szerepel az a tény, amely szerint az eljárás során csatolta a Kúria ítéleteit és nyilatkozataiban hivatkozott rá. Álláspontja szerint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság súlyosan megsértette a jogbiztonság alkotmányos alapelvét, amikor azonos tényállású ügyben eltérő gyakorlatot követett. A kiszámíthatatlan joggyakorlatot a Kúria alaptörvényi kötelezettségének megfelelően nem tudja egységessé tenni. Így a jogorvoslathoz való jog sérelme kihat a jogbiztonság alkotmányos követelményének megvalósulására.
- [11] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai feltételeit vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy a határidőben előterjesztett alkotmányjogi panasz benyújtásra jogosulttól származik [Abtv. 51. § (1) bekezdés], és az indítvány határozott kérelmet tartalmaz [Abtv. 52. § (1b) bekezdés], valamint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségét kimerítette [Abtv. 27. § b) pont].
- [12] 3.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság formai feltételeinek vizsgálatát követően az alkotmányjogi panasznak az Abtv. 27. § a) pontja és 29. §-a szerinti tartalmi követelményeit vizsgálta.
- [13] Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [14] Az indítványozó a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét részben arra alapítva állította, hogy a bíróság a perrel érintett internetes terminált anélkül minősítette pénznyerő automatának, hogy ezen – informatikai szakértői kompetenciába tartozó – szakkérdés megítélésében szakértőt rendelt volna ki. Az indítványozó ezért valójában alkotmányjogi panaszával a bíróság ítéletének felülmérlegelését kívánja elérni.
- [15] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így kimerítésüket az Alkotmánybíróság minden esetben külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}. Az Abtv. 29. §-a szerint

az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának egyik feltétele, hogy olyan alkotmányossági kifogást tartalmazzon, amely a bírói döntést érdemben befolyásolhatta. Az Alkotmánybíróság e feltétellel összefüggésben elsőként arra emlékeztet, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság ugyanis az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is kizárólag az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]; megerősítette: 3108/2015. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [10]}. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően a bírói döntéseket kizárólag az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik. Egyfelől tehát következetes az alkotmánybírói gyakorlat abban, hogy „a tényállás feltárása, a bizonyítékok mérlegelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendes bíróságok feladata, amely önmagában alkotmányossági kérdést nem vet fel” {például: 3250/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [11]; 3239/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [14]; megerősítette: 3108/2015. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [13]}. Másfelől a töretlen gyakorlat szerint az Alkotmánybíróság tartózkodik attól is, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 3060/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [25]}. Ebből következik, hogy a peres eljárás egyes szabályainak megsértése nem vezet szükségképpen a tisztességes eljáráshoz való jog sérelméhez, és az sem, ha az anyagi jogszabályokat a bíróságok esetleg tévesen (az indítványozótól eltérően) értelmezik és alkalmazzák.

- [16] 3.2. Az indítványozónak a jogorvoslatához való jog sérelmével kapcsolatos indokai alapján az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az alkotmányjogi panaszával támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét nem alapozhatja arra, hogy elene nincs helye rendkívüli jogorvoslatnak, mert ez a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megítélésére nem hat ki. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában – az adott ügyben az egyfokú bírósági eljárást megalapozó – jogszabályi környezet [pl. Pp. 340/A. § (2) bekezdés a) pont] alaptörvény-ellenességének megállapítását pedig nem kérte, ezért ezt az Alkotmánybíróság nem vizsgálta.
- [17] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság utal arra a következetes gyakorlatára, amely szerint a felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel nem hozható

összefüggésbe {[3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]}, mert a jogorvoslathoz való alkotmányos követelmény kizárólag a rendes jogorvoslatra terjed ki [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 68.]. Ebből következően a felülvizsgálat érdemi elbírálásának perjogi feltételekhez – az adott esetben a felülvizsgálati kérelemben vitatott értékhez – kötése nem vizsgálható az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog tartalmához mérten, mert azzal – a fentiek szerint – nem áll alkotmányjogi összefüggésben [1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 38.].

- [18] Az Alkotmánybíróság rögzíti továbbá, hogy alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani. {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, 1657, 1658–1659.; 3224/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [12]} Tekintettel arra, hogy az indítványozó a jogbiztonság sérelmét nem e két kivételes esetre való hivatkozással állította, az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésre hivatkozással nem fogadható be.
- [19] A kifejtett indokok alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontjai alapján visszautasította.

- [20] 4. Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett határoznia az indítványozó által az érintett bírói döntés végrehajtásának felfüggesztése iránt előterjesztett kérelem tárgyában.

Budapest, 2015. november 17.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3097/2015.

